

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตจังหวัดชลบุรี

Factors affecting knowledge and ability of accounting professionals In the ChonBuri province

นางสุพาภรณ์ อักษรดี

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติกับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ทำงานเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร (pearson's correlation coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลวิจัยพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำนวน 400 คน ในเขตจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานทำบัญชีประจำบริษัท มีรายได้โดยเฉลี่ย 15,000 – 25,000 บาท และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีระหว่าง 5 – 10 ปี

ระดับทักษะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44

ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ทักษะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก ความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับสูง ($r = 0.727$)

คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก ความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.550$)

คำสำคัญ ความรู้ความสามารถ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the difference between personal factors, study the correlation between personal skills, and study the correlation between the value, code of ethics, attitudes and the competencies related to the accounting professions of the practitioners. The questionnaires were used to collect data from 400 practitioners of accounting professions in Chon Buri Province. Data were analyzed by using the statistical package. The statistical tools used for data analysis including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Correlation Coefficient. The level of statistical significance was set at 0.05. The results of study indicated that most of 400 practitioners of accounting professions in Chon Buri Province are female aged between 20 - 30, with a bachelor's degree graduation, and earn a living as company accountant, having income ranging from 15,000 - 25,000 Baht, with working experience on accounting between 5-10 years.

Personal skills of the sample are in high level overall with the mean equals 3.56. The value, code of ethics, attitudes are in highest level with the mean equals 4.44.

The competencies related to the accounting professions are in high level with the mean equals 3.79. Personal skills correlate with the competencies related to the accounting professions of the practitioners at the statistical significant level of 0.01, and such correlation is in the positive way. The correlation had been discovered is in high level ($r = 0.727$).

The value, code of ethics, attitudes correlate with the accounting professions of the practitioners at the statistical significant level of 0.01, and such correlation is in the positive way. The correlation had been discovered is in medium level ($r = 0.550$).

Keywords: Competency, practitioners of accounting professions

บทนำ

จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีความเจริญเติบโตในทางด้านเศรษฐกิจ มีบริษัทจดทะเบียน ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ที่มีสถานะคงอยู่ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 จำนวน 53,601 ราย (กองข้อมูลธุรกิจ, 2563) มีทั้งธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจร้านอาหาร และธุรกิจบริการ ดังนั้นวิชาชีพบัญชีจึงเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและมีความต้องการสูงในพื้นที่จังหวัดชลบุรี มีทั้งความต้องการที่จะจ้างผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีเป็นพนักงานประจำและว่าจ้างให้เป็นพนักงานบัญชีที่เป็นอิสระ ความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจึงมีส่วนสำคัญที่สุดที่ผู้ประกอบการจะตัดสินใจว่าจ้างผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีคุณภาพจะต้องมีคุณลักษณะขั้นพื้นฐานหรือทักษะส่วนบุคคล มีความรู้ความสามารถในทางบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีการพัฒนาความรู้ความสามารถในทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความสามารถในการทำงาน การจัดการ การแก้ปัญหาให้กับผู้ว่าจ้างหรือนายจ้างอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ การพัฒนานักวิชาชีพบัญชีให้มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับวิชาชีพ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีมาตรฐานและเป็นไปตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ตามความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนาความรู้ความสามารถของนักบัญชีให้มีคุณภาพจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการประกอบวิชาชีพ มีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในวิชาชีพ มีแนวคิดในการประกอบวิชาชีพ มีความเข้าใจในธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย เทคโนโลยี และจะต้องพัฒนาทักษะในด้านการสื่อสาร ทักษะความร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับงานบัญชี และจำเป็นต้องมีความรู้อันเกิดจากการเรียนรู้ทั้งในศาสตร์ และศิลป์เฉพาะทางรวมถึงมีความรู้ในด้านอื่น ๆ ประกอบควบคู่ไปด้วย

ผู้ศึกษาวิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาข้อมูลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี บัณฑิตส่วนบุคคลคุณลักษณะขั้นพื้นฐานหรือทักษะส่วนบุคคล คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับทางวิชาชีพของนักบัญชีให้มีคุณภาพ เพื่อที่จะทำให้ผู้ใช้บริการหรือผู้ว่าจ้างหรือนายจ้างมีความเชื่อมั่นและเลือกใช้บริการหรือจ้างทำงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างบัณฑิตส่วนบุคคลกับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะส่วนบุคคลกับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติกับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีบัณฑิตส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี ต่างกัน
2. ทักษะส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

บัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี

3. คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ได้ศึกษาในครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งเพศชาย หญิง ที่ทำงานเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี จากการคำนวณด้วยสูตรขนาดตัวอย่างไม่ทราบจำนวนประชากรจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 คน กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยจะศึกษาจำนวน 400 คน การศึกษาจะครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเก็บกลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทั้งเพศชาย หญิง อายุตั้งแต่ 20 – 51 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างจาก Google Form ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาและอุปสรรคจากสถานการณ์ไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทยโดย link URL ในการตอบแบบสอบถามดังนี้:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSewFRCBkHiq95h1oT4X4UvFzPvH8Z2SyHhik3IcyLYHrftRrw/viewform>

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานวิจัย คือแบบสอบถาม ปรึกษาอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ และมีการตรวจทานแก้ไข เพื่อให้แบบสอบถามมีความถูกต้องและสมบูรณ์ ได้ทดสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) นำแบบสอบถามให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบครอบคลุมเนื้อหา เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี” นำแบบสอบถามที่ทำขึ้นไปทดสอบใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน และการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ก่อนถึงกระบวนการที่จะนำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นนำไปใช้ในการดำเนินการหาข้อมูล โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ระดับ 0.986 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามเชื่อถือได้ แบบสอบถามมีการแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed End) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีคำตอบหลายตัวเลือก (Multiple Choice) มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะเชิงปฏิบัติงาน ด้านทักษะปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะองค์การและธุรกิจ จำนวนทั้งหมด 24 ข้อ โดยใช้วัดระดับคะแนนทักษะส่วนบุคคลเป็นแบบ Rating scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก

ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ จำนวนทั้งหมด 15 ข้อ โดยใช้วัดระดับคะแนนคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ เป็นแบบ Rating scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ด้านบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง จำนวนทั้งหมด 13 ข้อ โดยใช้วัดระดับคะแนนความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี เป็นแบบ Rating scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักวิชาชีพบัญชีให้มีสมรรถนะในด้านต่าง ๆ
2. เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถาบันการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิต วิชาชีพบัญชี ให้มีคุณภาพ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อเป็นแนวให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีนำข้อมูลวิจัยมาปรับปรุง พัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวิชาชีพ
4. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ ความสามารถและการปฏิบัติงานของนักบัญชีให้มีมาตรฐานและเป็นไปตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ.2547
5. ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ของนักบัญชีให้มีคุณภาพ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ

สภาวิชาชีพบัญชี (2557) IES ฉบับที่ 3 ระบุว่า ทักษะทางวิชาชีพ คือ ทักษะ 5 ด้าน ที่นักวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีการพัฒนา เพื่อให้ นักวิชาชีพบัญชีมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมในองค์กร ธุรกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทักษะของนักวิชาชีพบัญชีตามข้อกำหนดของ สภาวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะทางด้านปัญญา ซึ่งประกอบด้วยความสามารถที่จะระบุได้ สามารถที่จะจัดระบบและมีความเข้าใจสารสนเทศจากผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ความสามารถที่จะสอบถามการศึกษาวิจัย การคิดวิเคราะห์ แยกแยะอย่างละเอียดรอบคอบสมเหตุสมผล และความสามารถระบุและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่เคยประสบพบเจอ

2. ทักษะทางด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบทักษะที่เฉพาะเจาะจง และทักษะทั่วไป รวมถึงความเชี่ยวชาญทางการคำนวณ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวัดมูลค่า การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

3. ทักษะทางด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรม การพัฒนาทักษะด้านนี้สามารถช่วยในเรื่องของการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคลได้ อันประกอบด้วยความสามารถในการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเรียนรู้ที่จะลำดับความสำคัญของการทำงาน และการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและจำกัด การบริหารจัดการด้านต่าง ๆ การจัดระบบการทำงาน ความสามารถในการคาดคะเน การพิจารณาคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติไปใช้ในการตัดสินใจ และการใช้หลักความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์ได้

4. ทักษะทางด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรับการถ่ายทอดสารสนเทศ การมีดุลยพินิจ และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึง ความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งเป็นฝ่ายรับและฝ่ายให้คำปรึกษา และการแก้ไขความขัดแย้ง สามารถทำงานเป็นหมู่คณะโดยมีการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายในองค์ความรู้ความสามารถ ภาษา และวัฒนธรรม ตลอดจนสามารถนำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิดในรูปแบบการสื่อสารทางวาจาหรือลายลักษณ์อักษรทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการรับฟังและการทำความเข้าใจการสื่อสารจากผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าความรู้และทักษะมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่สามารถที่จะทดแทนกันได้ หากแต่จะเป็นส่วนที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เนื่องจากจะเข้าใจทฤษฎี หลักการและเนื้อหา รวมถึงการนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญนั้นจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านทักษะส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การฟัง การเขียน และการสรุปผล

5. ทักษะทางด้านองค์กรและทักษะผู้บริหารธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วยการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ความเป็นผู้นำ การจูงใจ และการตัดสินใจมอบหมายงาน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น จะสรุปได้ว่า ทักษะทางวิชาชีพ คือ ทักษะ 5 ด้าน ที่นักวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีการพัฒนาในทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปัญญา ทักษะการปฏิบัติหน้าที่ ความสัมพันธ์การสื่อสาร และทักษะทางด้านองค์กรและธุรกิจ เพื่อให้ให้นักวิชาชีพบัญชีมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมในองค์กรธุรกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี (2557) IES ฉบับที่ 4 ระบุว่า คุณค่า จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพ มีความจำเป็นสำหรับนักวิชาชีพบัญชีเพื่อใช้เป็นกรอบในการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมของวัฒนธรรม กฎเกณฑ์ และข้อบังคับที่แตกต่างกัน คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี มีดังนี้คุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ การใช้ดุลยพินิจ การปฏิบัติตนอย่างมีจรรยาบรรณเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและวิชาชีพ และความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของแต่ละประเทศ

สาโรช บัวศรี (2526) ศึกษาเรื่อง “จริยธรรมศึกษา” พบว่า คุณค่าแห่งวิชาชีพ คือ คุณค่าที่บุคคลในวิชาชีพนั้น ๆ จะต้องยึดถือปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สำนึกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นต่อประโยชน์ของสาธารณชน เป็นอิสระ และตั้งใจที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ทำให้งานทางด้านวิชาชีพมีความเจริญก้าวหน้า สังคมให้ความเลื่อมใส

ศรัทธา ในขณะที่เดียวกันผู้ที่ปฏิบัติงานนั้น ๆ จะต้องพัฒนาตนเองให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ ค่านิยม ประเพณีที่ประกอบด้วยอุดมการณ์ทางวิชาชีพ วินัยทางวิชาชีพ มารยาททางวิชาชีพและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ วิชาชีพ

สันสกฤต วิจิตรเลขการ (2549) ศึกษาเรื่อง “International Education Standards (IES) กับวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย” พบว่า คุณค่าแห่งวิชาชีพบัญชี หมายถึง จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ.2547 มาตรา 46 กำหนดว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือผู้ที่ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและจะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชีหรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนด ตามพระราชบัญญัตินี้” และ มาตรา 47 กำหนดว่า “ให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคล หรือนิติบุคคล ที่ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้คุณค่าแห่งวิชาชีพ ได้แก่ การปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สำนึกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นต่อประโยชน์ของสาธารณชน เป็นอิสระ และตั้งใจที่จะพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น จะสรุปได้ว่า คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพบัญชี เป็นบรรทัดฐาน แบบแผนแรงจูงใจผลักดันของบุคคลในการตัดสินใจแสดงถึงความคิดและความรู้สึกอย่างไรกับกรอบข้างวัสดุหรือสิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ มีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ เป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมินถึงการสื่อสารระหว่างบุคคล มีความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมในจรรยาบรรณของบุคคล วิชาชีพ และสังคม รวมถึงการมีคุณธรรม มีความเที่ยงตรง ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รักในเกียรติยศชื่อเสียงแห่งวิชาชีพของตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี (2557) IES ฉบับที่ 2 ระบุว่า เนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาระดับวิชาชีพบัญชี มาตรฐานฉบับนี้ กำหนดแนวทางการพัฒนาและการให้การศึกษาค้นคว้าหลักเรื่องของการประกอบวิชาชีพที่กำหนดให้นักวิชาชีพบัญชีต้องมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีขั้นสูง สามารถที่จะประกอบวิชาชีพบัญชีได้ในสภาวะแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความรู้ในวิชาชีพที่นักวิชาชีพบัญชีควรมี ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปทางด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านธุรกิจองค์การ อันจะช่วยให้นักวิชาชีพบัญชีสามารถเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิบัติงานอยู่ สามารถคิดวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจและเศรษฐกิจในภาพรวมได้ รวมถึงความสามารถในการสื่อสาร มีความรู้ด้านการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไร และความสามารถรวบรวมข้อมูลทางด้านบัญชีเพื่อสนับสนุนการบริหารงานของผู้บริหารได้ พร้อมทั้งสามารถให้คำแนะนำข้อมูลทางด้านบัญชีและความรู้ในด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุม

2. ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ นักวิชาชีพบัญชีควรมีความรู้เรื่องการจัดการระบบสารสนเทศทางการบัญชี ทั้งในด้านระบบฐานข้อมูล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผล และการจัดทำรายงานต่าง ๆ การศึกษาความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลข้อมูลทางด้านบัญชี รวมถึงการควบคุมระบบสารสนเทศเพราะมีบทบาทสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานเพื่อการประเมิน ออกแบบ และการจัดการระบบสารสนเทศ นักวิชาชีพบัญชีต้องมีส่วนร่วมในการทำงานในฐานะผู้ใช้งาน ผู้ตรวจสอบระบบ ผู้จัดการผู้ออกแบบ หรือผู้ประเมินระบบสารสนเทศ นักวิชาชีพบัญชีควรมีความรู้ความสามารถมีความเข้าใจในระบบสารสนเทศ และสามารถนำไปใช้งานได้โดยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอาจศึกษาหาความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ หรือจากการรวบรวมและผสมผสานความรู้ในองค์ความรู้ด้านองค์การและธุรกิจ องค์ความรู้ด้านบัญชีและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ๆ

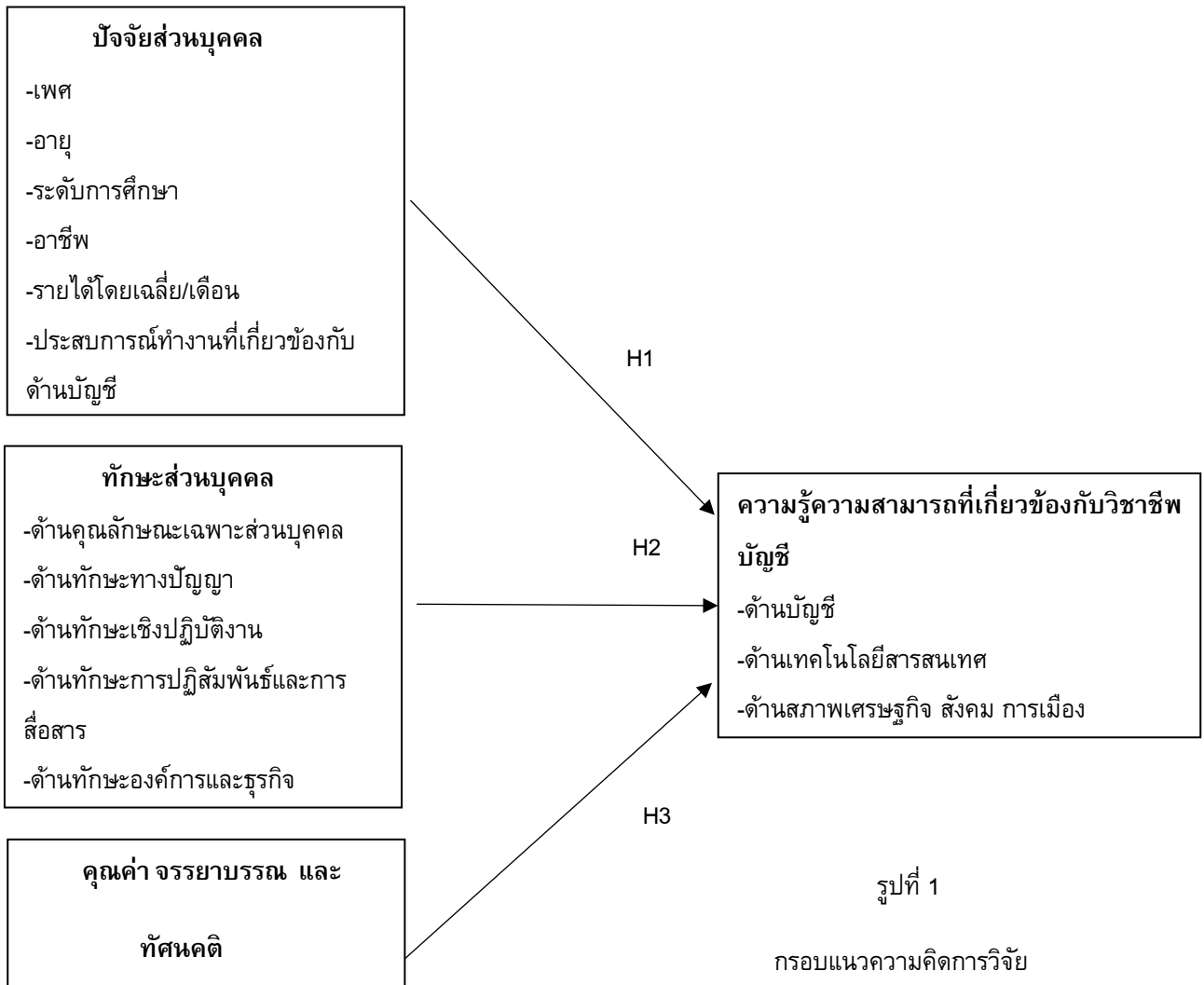
3. ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีรวมถึงจรรยาบรรณทางวิชาชีพ กฎหมายต่าง ๆ อีกทั้งความรู้ทางด้านบัญชีและการเงินที่เป็นความรู้หลักในการประกอบวิชาชีพบัญชี IES ได้กำหนดความรู้ทางการบัญชีและการเงินควรจะต้องประกอบด้วย ความรู้ในหลักการนั้นเนื้อหาครอบคลุมองค์ความรู้หลักในเรื่องการบัญชีการเงิน การรายงานทางการเงิน การบัญชีบริหารและการควบคุมการบริหาร ภาษีอากร กฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์ การตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพ ค่านิยมทางวิชาชีพ จริยธรรมวิชาชีพ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น จะสรุปได้ว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชี คือความรู้เฉพาะด้านในการประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นความรู้ความสามารถตามมาตรฐานบัญชีที่มีความรู้ด้านกฎหมาย ด้านบัญชี และข้อกำหนดของวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ยังต้องมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบัญชี ระบบเครื่องมือทางเทคโนโลยีของธุรกิจ การจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบแม่บทของบัญชี และยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยมีความรู้นโยบายของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่สามารถให้คำปรึกษาเจ้าของธุรกิจได้

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน Independent T-test, F-test (one way analysis of variance : ANOVA) และ Pearson's correlation coefficient โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการศึกษาวิจัย

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีจำนวนทั้งสิ้น 354 คน คิดเป็นร้อยละ 88.50 เพศชาย 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 อายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 มีอาชีพพนักงานทำบัญชีประจำ

บริษัท จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 77.00 มีรายได้อยู่ระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี 5 - 10 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30

สมมติฐานที่ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ส่งผลต่อความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี แตกต่างกัน.

ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ส่งผลต่อความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน ส่งผลต่อความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม แตกต่างกัน นอกจากนี้จากตารางที่ 1 พบว่า ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีแตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม ในเขตจังหวัดชลบุรี

ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี	จำนวน <i>n</i>	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน <i>SD</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ต่ำกว่า 5 ปี	92	3.62			
5 – 10 ปี	181	3.85			
มากกว่า 10 ปี	127	3.82			
รวม	400			6.079	0.003*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม ด้วยสถิติ F-test โดยวิธี One Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า Sig. ของประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม เท่ากับ 0.003 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี แตกต่างกัน ส่งผลต่อความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี โดยรวม แตกต่างกัน

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบคู่ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวมแตกต่างกันด้วยวิธี L.S.D.

ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับด้านบัญชี โดยรวม	(\bar{X})	ต่ำกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
ต่ำกว่า 5 ปี	3.62 (Sig.)	-	-0.226* (0.001)	-0.200* (0.006)
5 – 10 ปี	3.85 (Sig.)		-	-0.026 (0.670)
มากกว่า 10 ปี	3.82 (Sig.)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบคู่ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี ที่มีคะแนนเฉลี่ยกับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม แตกต่างกันด้วยวิธี L.S.D. ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี ต่ำกว่า 5 ปี จะมีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี โดยรวม น้อยกว่า ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี 5 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี

สมมติฐานที่ 2 ทักษะส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 3 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะส่วนบุคคลโดยรวมกับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม	P
ทักษะส่วนบุคคล โดยรวม	0.727**	0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับทักษะส่วนบุคคลโดยรวมกับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยรวม พบว่า ระดับทักษะส่วนบุคคลโดยรวม กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ ยิ่งระดับทักษะส่วนบุคคลโดยรวม มาก ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีก็ จะมีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี โดยรวม มากขึ้นตามไปด้วย โดยความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับสูง ($r = 0.727$)

สมมติฐานที่ 3 คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม	P
คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ	0.550**	0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม พบว่า คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ ยิ่งคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ มาก ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีก็จะมีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี โดยรวม มากขึ้นตามไปด้วย โดยความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.550$)

อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งสิ้น 400 คน ในเขตจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานทำบัญชีประจำบริษัท มีรายได้ระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีระหว่าง 5 – 10 ปี สอดคล้องกับปรัศนี ภายพันธ์ (2557) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี 5 - 10 ปี

ทักษะส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จากการศึกษารายงานพบว่า ระดับทักษะส่วนบุคคลด้านคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะเชิงปฏิบัติงาน ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะองค์กรและธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ ยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีระดับทักษะส่วนบุคคลมากขึ้นเท่าไร ก็จะมีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีมากขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจาก นักวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีการพัฒนาในด้านทักษะเฉพาะส่วนบุคคล ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะเชิงปฏิบัติงาน ด้านทักษะปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร และทักษะทางด้านการองค์กรและธุรกิจ เพื่อให้ นักวิชาชีพบัญชีมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมในองค์กรธุรกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพบัญชี การมีระดับทักษะการปฏิบัติงานที่มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจริยธรรมทาง

วิชาชีพ ความรับผิดชอบในการทำงาน มีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความยืดหยุ่นปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ ความสามารถเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมบัญชีในการในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินการทำงานเป็นทีม ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความรู้ตามมาตรฐานบัญชี มีทักษะการนำไปใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบัญชี มีความรู้ด้านการดำเนินงานกับภาครัฐ และมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิบัติงาน ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับ สภาวิชาชีพบัญชี,(2557) ระบุว่า IES ฉบับที่ 3 ทักษะทางด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรม การพัฒนาทักษะด้านนี้สามารถช่วยในเรื่องของการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคลได้ อันประกอบด้วยความสามารถในการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเรียนรู้ที่จะลำดับความสำคัญของการทำงาน และการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและจำกัด การบริหารจัดการด้านต่าง ๆ การจัดระบบการทำงาน ความสามารถในการคาดคะเน การพิจารณาค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติไปใช้ในการตัดสินใจ และการใช้หลักความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์ นอกจากนี้ ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีที่เป็นความรู้เป็นความรู้ความสามารถตามมาตรฐานบัญชี มีความรู้ด้านกฎหมายและข้อกำหนดของวิชาชีพบัญชี ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบัญชี ความรู้เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความรู้ด้านการทำงานเกี่ยวกับภาครัฐ มีความสามารถให้คำปรึกษาทางด้านเศรษฐกิจ และมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิบัติงาน ที่เพิ่มขึ้นส่งผลมาจากการพัฒนาด้านทักษะเฉพาะส่วนบุคคลที่เพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ สภาวิชาชีพบัญชี (2557) ระบุว่า IES ฉบับที่ 2 ความรู้ทั่วไปทางด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านธุรกิจองค์การ อันจะช่วยให้ นักวิชาชีพบัญชีสามารถเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิบัติงานอยู่ สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะส่งผลต่อธุรกิจและเศรษฐกิจในภาพรวมได้ นักวิชาชีพบัญชีควรมีความรู้เรื่องการจัดการระบบสารสนเทศทางการบัญชี ทั้งในด้านระบบฐานข้อมูล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผล และการจัดทำรายงานต่าง ๆ การศึกษาความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลข้อมูลทางด้านบัญชี รวมถึงการควบคุมระบบสารสนเทศเพราะมีบทบาทสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงานเพื่อการประเมิน ออกแบบ และการจัดการระบบสารสนเทศ สำหรับความรู้ทางด้านบัญชีและการเงินถือว่าเป็นความรู้ที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงที่ทำให้เกิดพื้นฐานความรู้หลักในอาชีพของนักวิชาชีพบัญชี

คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จากการศึกษาวิจัยพบว่า ระดับความสำคัญต่อคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ ยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีระดับคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ มากขึ้น ก็จะมีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีมากขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจาก คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพบัญชี เป็นบรรทัดฐาน แบบแผนแรงจูงใจผลักดันของบุคคลในการตัดสินใจ แสดงถึงความคิดและความรู้สึกในการทำงาน สิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ มีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ เป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนอง และเป็นมิติของการประเมินถึงการสื่อสารระหว่างบุคคล มีความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จากพฤติกรรมในจรรยาบรรณของบุคคล วิชาชีพ และสังคม รวมถึงการมีคุณธรรม มีความเที่ยงตรง ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รักในเกียรติยศชื่อเสียงแห่งวิชาชีพของตนเอง ดังนั้นการมีระดับจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความ

รับผิดชอบต่อหน้าที่ไม่ละทิ้งงาน มีคุณธรรม เที่ยงตรง ซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ด้านการปฏิบัติงาน มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีมีความรู้ตามมาตรฐานบัญชี มีทักษะการนำไปใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบัญชี มีความรู้ด้านการดำเนินงานกับภาครัฐ และมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิบัติงาน ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับ สภาวิชาชีพบัญชี(2557) ระบุว่า IES ฉบับที่ 4 คุณค่า จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพ มีความจำเป็นสำหรับนักวิชาชีพบัญชีเพื่อใช้เป็นกรอบในการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมของวัฒนธรรม กฎเกณฑ์ และข้อบังคับที่แตกต่างกัน การปฏิบัติตนอย่างมีจรรยาบรรณเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและวิชาชีพ และยังคงสอดคล้องกับ สาโรช บัวศรี (2526) กล่าวว่า คุณค่าแห่งวิชาชีพ คือ คุณค่าที่บุคคลในวิชาชีพนั้น ๆ จะต้องยึดถือปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สำนึกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นต่อประโยชน์ของสาธารณชน เป็นอิสระตั้งใจที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ทำให้งานทางด้านวิชาชีพมีความเจริญก้าวหน้า สังคมให้ความเลื่อมใสศรัทธา ในขณะเดียวกันผู้ที่ปฏิบัติงานนั้น ๆ จะต้องพัฒนาตนเองให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ ค่านิยมประเภทนี้ประกอบด้วยอุดมการณ์ทางวิชาชีพ วินัยทางวิชาชีพ มารยาททางวิชาชีพและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพ

นอกจากนี้ ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีมากขึ้นนั้นเป็นความรู้เฉพาะด้านในการประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นความรู้ความสามารถตามมาตรฐานบัญชีที่มีความรู้ด้านกฎหมาย และข้อกำหนดของวิชาชีพบัญชี ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบแม่บทของบัญชี และยังคงมีความรู้เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ซึ่งการมีระดับคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ ที่เพิ่มขึ้นส่งผลมาจากการมีระดับคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ ที่เพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ สภาวิชาชีพบัญชี (2557) ระบุว่า IES ฉบับที่ 2 ความรู้ทั่วไปทางด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านธุรกิจองค์การ อันจะช่วยให้ นักวิชาชีพบัญชีสามารถเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิบัติงานอยู่ สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจและเศรษฐกิจในภาพรวมได้ นักวิชาชีพบัญชีควรมีความรู้เรื่องการจัดการระบบสารสนเทศทางการบัญชี ทั้งในด้านระบบฐานข้อมูล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผล และการจัดทำรายงานต่าง ๆ การศึกษาความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลข้อมูลทางด้านบัญชี รวมถึงการควบคุมระบบสารสนเทศเพราะมีบทบาทสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงานเพื่อการประเมิน ออกแบบ และการจัดการระบบสารสนเทศ สำหรับความรู้ทางการบัญชีและการเงินถือว่าเป็นความรู้ที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงที่ทำให้เกิดพื้นฐานความรู้หลักในอาชีพของนักวิชาชีพบัญชี

ข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีควรที่จะเพิ่มเติมความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีให้มากขึ้น โดยการเพิ่มความรู้ความสามารถทักษะส่วนบุคคลในด้านคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล การมีไหวพริบ ปฏิภาณ ในการปฏิบัติหน้าที่ ความสามารถแก้ไขปัญหา งาน พัฒนาด้านทักษะทางปัญญา ในส่วนการตัดสินใจได้ทันทั่วทั้งที่ ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน พัฒนาด้านทักษะเชิงปฏิบัติงาน โดยเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนภาษี ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาด้านทักษะปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ให้มีความรู้ความชำนาญในการให้คำปรึกษาในด้านบัญชี มีความสามารถในการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปข้อตกลงที่ยอมรับได้ พัฒนาด้านองค์การและ

ธุรกิจ ในส่วนความรู้ด้านการตลาด ความรู้ด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ และยังคงพัฒนาระดับ คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ ความเป็นผู้นำ การยินยิตรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นและความเคร่งครัดและการยึดมั่นต่อจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, กองข้อมูลธุรกิจ. (2563). สถิติการจดทะเบียน. ค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2563.

จาก <http://datawarehouse.dbd.go.th/bdw/menu/est/1.html>.

กรรณิการ์ เหมือนประเสริฐ. (2548). ทัศนคติของพนักงานที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม การปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรบริษัท คูเวต บีโตร์เลียม (ประเทศไทย) จำกัด. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิตร์รัตน์ มีมาก และคณะ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและทักษะกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครราชสีมา. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ. ครั้งที่7. มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่

ปรศน์ ภายพันธ์. (2557). นักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสาร WMS Journal of Management Walailak University. หน้า 14

พงศ์ศิริภาพ ทองศิริวิสุเกตุ. (2555). สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชี: มุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชี ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พรทิพย์ บุญนิพัทธ์. (2531). ทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ลัดดา หิรัญยวา. (2554). นักบัญชีไทยกับความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐาน กลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สภาวิชาชีพบัญชี. (2557). ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ. ค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2563.

จาก <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/66980>

สาโรช บัวศรี. (2526). จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.

สันสกฤต วิจิตรเลขการ. (2549). International Education Standards (IES) กับวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย. จุลสารสมาคม การบัญชีไทย ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 หน้า 25-28.

อมรา ทิศศรีวัฒน์. (2559). สารสนเทศที่ควรรู้เพื่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยเพื่อรองรับตลาด AEC. วารสารวิชาชีพบัญชี. หน้า 5